

1వ అధ్యాయం

మూల విశ్వాసాలు

★	మనిషి పుట్టుక పరమార్థం	11
★	ఇస్లాం విశ్వమానవ ధర్మం	15
★	ముస్లిముల ప్రాథమిక విశ్వాసాలు	18
★	ఆరాధనలు దైవంచే స్వీకరింపబడాలంటే...	30
★	అనేక దేవుళ్ళను పూజించటం (షిర్క్)	32
★	షిర్క్- వివిధ రూపాలు	35
★	చిన్న షిర్క్	41
★	వసీలా సిఫారసు	44
★	ఖుర్ఆన్, హదీసుల అనుసరణ	47
★	ఇస్లాం పరిపూర్ణ ధర్మం	50
★	ముస్లిముల పురోగమనం	52

మనిషి పుట్టుక పరమార్థం

మానవుడు దేనికోసం పుట్టించబడ్డాడు? ఆరాధన అంటే ఏమిటి?
ఆరాధన ఎలా చెయ్యాలి? మనిషి ఒకే దేవుణ్ణి ఎందుకు పూజించాలి?

అల్లాహ్ ఈ భూమ్మీద మనిషిని పుట్టించి అతని జీవితానికి అవసరమైన వస్తువులన్నీ సమకూర్చాడు. భూమ్యాకాశాలు, సూర్యచంద్ర నక్షత్రాలు, గాలి, నీరు- ఒకటేమిటి పరమాణువు నుంచి బ్రహ్మాండం దాకా అన్నీ మనిషి ఉపయోగం కోసం పుట్టించబడినవే. దేవుడు వీటన్నింటినీ మనిషి కోసం పుట్టించి, మనిషిని మాత్రం తన ఆరాధన కోసం పుట్టించుకున్నాడు. దివ్య ఖుర్ఆన్ గ్రంథంలో 51వ సూరాలోని, 56వ సూక్తిలో ఆయన ఈ విషయమే చెప్పాడు.

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

“మేము మానవులను, జిన్నాతులను కేవలం మా ఆరాధన కోసం మాత్రమే పుట్టించాము.”

ఆరాధన అంటే ఏమిటి?

“కేవలం మా ఆరాధన కోసం మాత్రమే పుట్టించాము” అంటే ఏమిటి అర్థం? మనుషులు ప్రపంచంలో మరే పనీ చేయకుండా, ప్రాపంచిక బాధ్యతలేవీ నిర్వర్తించకుండా పొద్దస్తమానం పూజాపురస్కారాల్లో, భజన అర్చనల్లో, నమాజులు

ఉపవాసాల్లో నిమగ్నులై ఉండాలనా దీని భావం? పూర్వం చాలామంది అదే అనుకొని తప్పుదారిని పడ్డారు. ఆరాధన అంటే ప్రపంచంతో తెగత్రెంపులు చేసుకొని సన్యాసత్వం పుచ్చుకొని, అడవుల్లో, కొండగుహల్లో తపస్సు చేసుకుంటూ కూర్చో వటమేనని భావించారు.

నిజానికి 'ఆరాధన'కు భావం అది కాదు. ఆరాధనకు చాలా విస్తృతమైన భావం ఉంది. కాస్త ఆలోచించండి! దేవుడు విశాలమైన ఈ విశ్వాన్ని, అందులో సూర్యచంద్ర నక్షత్రాలను సృష్టించి వాటిని ఊరికే వదిలేయలేదు. వాటికోసం ఒక ప్రణాళికను, కొన్ని నియమనిబంధనలను నిర్ణయించాడు. అవి వాటి ప్రకారమే నడుస్తున్నాయి. సూర్యుడు పడమటి దిక్కునే అస్తమిస్తున్నాడు. చంద్రుడు రాత్రిపూటే ఉదయిస్తున్నాడు. గ్రహాలు తమతమ కక్ష్యల్లోనే తిరుగుతున్నాయి. ప్రపంచం పుట్టినప్పటి నుంచి ఇప్పటి వరకు సూర్యుడు ఏనాడూ పశ్చిమం నుంచి ఉదయించలేదు. చంద్రుడు భూమిని ఢీకొనలేదు. గ్రహాలు తమ కక్ష్యలు దాటలేదు. భూమి 'మనుషుల భారం నేను మోయను' అని ఏనాడూ మొండి కేయలేదు. ఇలా జరగటానికి కారణం దేవుడు వాటికి కొన్ని హద్దులు పెట్టాడు. అవి వాటిని పాటిస్తున్నాయి. మరో మాటలో చెప్పాలంటే అవి దేవుణ్ణి ఆరాధిస్తున్నాయి.

అలాగే విశ్వప్రభువైన దేవుడు మానవులకు కూడా కొన్ని నియమ నిబంధనలు పెట్టాడు. వారందరి కోసం క్రమశిక్షణతో కూడిన ఒక జీవన సంవిధానాన్ని నిర్ణయించాడు. దేవుడు నిర్ణయించిన ఆ సంవిధానం ప్రకారం జీవితం గడపటమే ఆరాధన. దీని ప్రకారం మనిషి జీవితంలోని ప్రతి సందర్భం, ప్రతి సంఘటన, ప్రతి విషయం, ప్రతి మాట ఆరాధన కాగలదు. అన్నం తినటం, నీళ్లు త్రాగటం, పడుకోవటం, లేవటం, కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవటం, సృష్టికర్తను గుర్తుచేసుకోవటం, ధనం సంపాదించటం, బాధ్యతల్ని నెరవేర్చటం ఇవన్నీ మనిషి జీవితంలో ప్రతిరోజూ జరిగే సాధారణ పనులు. కాని వీటినే గనక దేవుడు సూచించిన పద్ధతి ప్రకారం, ఆయన ఇష్టపడతాడనే ఉద్దేశ్యంతో చేస్తే అవన్నీ ఆరాధనలు అయిపోతాయి. చివరికి మనిషి ప్రేమతో తన భార్యకు ఒక ముద్ద అన్నం తినిపించినా, తన సంతానాన్ని ఆప్యాయంగా దగ్గరికి తీసుకున్నా-

దైవప్రసన్నతా ఉద్దేశ్యంతో గనక చేస్తే-అది కూడా ఆరాధనే అవుతుందని “ప్రకృతి ధర్మం”(ఇస్లాం) చెబుతోంది.

ఆరాధన ఎలా చేయాలి?

మానవులకు ఆ జీవన విధానం నేర్పించటం కోసం దేవుడు ప్రపంచం మొదలైనప్పటి నుంచి ఎంతో మంది ప్రవక్తల్ని ప్రపంచం నలుమూలల్లో పుట్టిస్తూ వచ్చాడు. ప్రవక్తలు తమ అనుచర సమాజాలకు ఆదర్శప్రాయులుగా భావింపబడతారు. ప్రజలు తమ ప్రవక్త చూపిన విధంగా ఆరాధన చేయాలి. దివ్యఖుర్ఆన్లో 47వ సూరాలోని 33వ సూక్తిలో దేవుడు ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ
وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ ۝

“విశ్వసించిన ప్రజలారా! అల్లాహ్‌కు విధేయత చూపండి. మరియు ప్రవక్తకు విధేయత చూపండి. (వారి అవిధేయతకు పాల్పడి) మీ కర్మలను వృధా చేసుకోకండి.”

తౌహీద్ (ఏక దైవారాధనా) భావం

దేవుడు ఒక్కడే... ఆయనే విశ్వప్రభువు.... సృష్టికర్త..... సర్వలోక పరిపాషకుడు..... ఆయనే ఆరాధనలకు అసలైన అర్హుడు.... అనే విషయాల మీద తిరుగులేని విశ్వాసాన్ని కలిగివుండటమే తౌహీద్. దివ్యఖుర్ఆన్లో రెండవ సూరాలోని 163వ సూక్తిలో దేవుడు తన గురించి ఇలా అంటున్నాడు:

وَالْهَيْكُمُ إِلَهٌُ وَاحِدٌ ۖ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

“మీ ఆరాధనలకు అర్హుడైన దేవుడు ఒక్కడే. ఆయన తప్ప ఆరాధనకు అర్హుడైన వాడు మరొకడు లేడు. ఆయన అనంత కరుణామయుడు, అపార కృపాశీలుడు.”

దైవప్రవక్తలందరూ మానవులకు నేర్పిన ధర్మం, జీవన విధానం ఒక్కటే. అదే ఏక దైవారాధన. అనగా ఒకే దేవుణ్ణి పూజించటం. తౌహీద్ విశ్వాసం

మనుషుల్లో ఎంత బలంగా ప్రేళ్ళనుకొని పోవాలంటే, దేవుని నామాల్లోగాని, ఆయన గుణవిశేషాల్లో గాని వేరెవ్వరికీ భాగస్వామ్యం కల్పించరాదు. ఎందుకంటే సృష్టిలో ఆయనలాంటి వారు మరెవరూ లేరు. దివ్యఖుర్ఆన్ లో 42వ సూరా లోని 11వ సూక్తిలో ఇలా సెలవీయబడింది:

كَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۝ (۱۱)

అల్లాహ్‌ను పోలిన వస్తువు సృష్టిలో ఏదీలేదు. ఆయన అన్నీ వినేవాడూ, అన్నీ చూసేవాడూను.

తాహీద్ మూడు రకాలు

‘దేవుడు ఒక్కడే’ అనే మాటలో మూడు అర్థాలు ఇమిడి ఉన్నాయి:

1. **తాహీదె రుబూఖియ్యత్:-** అనగా విశ్వమంతటికీ ప్రభువు ఒక్కడేననీ, సర్వాన్ని సృష్టించినవాడు, దాని అధిపతి, సర్వ వ్యవహారాలను నడిపించేవాడు మరియు పోషకుడు కేవలం ఆయన మాత్రమేనని విశ్వసించటం. బహుదైవా రాధకులు కూడా ఈ విషయాన్ని నమ్ముతారు. కాని వారు ఆ ఏకైక ప్రభువుతో పాటు మరికొందరు దేవుళ్లను కూడా నిలబెడ్డారు. ఇది ధర్మ విరుద్ధం.

2) **తొపిదె ఉల్లాహియ్యత్:-** అనగా అన్ని రకాల ఆరాధనలకు అర్హుడు కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయన మీద ప్రీతితోగాని లేక ఆయన పట్ల భీతితోగాని చేసే ప్రతి పనీ ఒక ఆరాధనగానే పరిగణించబడుతుంది. కనుక దేవుడు ఒక్కడే నని విశ్వసించే వారందరూ తమ ఆరాధనలన్నింటిని కేవలం అల్లాహ్ కోసం మాత్రమే ప్రత్యేకించుకోవాలి.

3. **తాహీదె అస్మా వస్సిఫాత్:-** అనగా నామాలు మరియు గుణ విశేషాల విషయంలో దేవుని ఏకత్వం. ఖుర్ఆన్, హదీసుల్లో వివరించబడిన అల్లాహ్ పేర్లను, గుణవిశేషాలను ఎలాంటి మార్పులు, చేర్పులు లేకుండా విశ్వసించాలి. అల్లాహ్ ను తప్ప మరెవరినీ ఈ గుణవిశేషాలతో సంబోధించరాదు. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త వివరించిన పేర్లు మరియు గుణవిశేషాలతో తప్ప మరి వేటితోనూ అలాహ్ ను సంబోధించరాదు.

ఇస్లాం విశ్వమానవ ధర్మం

ఇస్లాం అంటే ఏమిటి? ముస్లింలు ఎవరు? ఇస్లాం ప్రకృతి ధర్మమా? మనిషి ముస్లింగానే ఎందుకు ఉండాలి? ఇస్లాం ధర్మ ప్రాథమిక విధులు ఏవి?

ప్రపంచంలో అనేక మతాలు లేవు. ఒకవేళ ఉన్నా అవన్నీ దేవుని సన్నిధిలో ఆమోదించబడవు. మొట్టమొదటి ప్రవక్త ఆదం (అలైహిస్సలామ్) నుంచి చిట్టచివరి ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) వరకు దైవప్రవక్తలందరిదీ ఒకే మతం. అదే ఇస్లాం. దివ్యఖుర్ఆన్‌లో మూడవ సూరాలోని 19వ సూక్తిలో ఇలా సెలవీయబడింది;

إِنِّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ

“అల్లాహ్ దృష్టిలో ధర్మం కేవలం ఇస్లాం మాత్రమే.”

‘ఇస్లాం’ అనే పదానికి అర్పణం, లొంగిపోవటం, కట్టుబడి ఉండటం, విధేయత చూపటం, స్వయం సమర్పణ, శిరసావహింపు, అజ్ఞాపాలన అనే అర్థాలు ఉన్నాయి. దేవునికి, దేవుడు సూచించిన జీవన సంవిధానానికి తిరుగులేని విధంగా కట్టుబడి ఉండటమే ఇస్లాం మతం. ఇస్లాం మానవాళి కొరకు సమ్మతించి ఆమోదించబడిన సత్యధర్మం. ఇస్లాం ధర్మాన్ని అనుసరించేవారు ‘ముస్లింలు’గా పిలువబడతారు. ముస్లింలు దేవుని ఏకత్వంపై తిరుగులేని విశ్వాసం కలిగి ఉంటారు. దైవత్వంలో మరెవ్వరికీ భాగస్వామ్యం అంటగట్టరు. దేవుడు సూచించిన జీవన సంవిధానాన్ని మనసా వాచా కర్మణా ఆచరిస్తారు.

ఇస్లాం ప్రకృతి ధర్మమని ఎలా చెప్పగలము?

ప్రపంచంలోని మతాలన్నింటినీ ఒకసారి పరిశీలించండి. క్రీస్తు ప్రవక్త అనుయాయులు తమ మతానికి తమ ప్రవక్త పేరే పెట్టుకున్నారు. సింధూ నదీ తీరాన ఆవిర్భవించిన మతం సింధూ లేక హిందూమతంగా ప్రఖ్యాతిగాంచింది. యూదుల్లోని ఒక ప్రత్యేక తెగ యహూదా మూలంగా యూదమతానికి ఆ పేరు వచ్చింది. గౌతమ బుద్ధుడు స్థాపించిన మతం బౌద్ధ మతం అయింది. ఈ విధంగా ప్రపంచంలోని ఇతర మతాలన్నీ కూడా వాటిని స్థాపించినవారి పేర్లతోనే లేక అవి ఆవిర్భవించిన ప్రాంతం, తెగల పేర్లతోనే నామకరణం చేయబడ్డాయి. కాని ఇస్లాం మాత్రం వీటన్నింటికీ భిన్నంగా ఒక సహజమైన పదంతో నామకరణం చేయబడింది. ఇస్లాం అంటే కట్టుబడి ఉండటం. విధేయత చూపటం. సృష్టి తన సృష్టికర్తకు విధేయత చూపుతుంది. అతని ఆజ్ఞలకు లోబడి మసలు కుంటుంది. అదే విధంగా మనిషి తన సృష్టికర్తకు విధేయత చూపుతూ, ఆయన ఆజ్ఞలను శిరసావహిస్తూ జీవించటమే ఇస్లాం ధర్మం.

మనిషి ముస్లింగానే ఎందుకు ఉండాలి?

దేవుడు మనిషిని పుట్టించి తాను అతని కోసం నిర్ణయించిన జీవన విధానమేదో అతనికి తన ప్రవక్తల ద్వారా తెలియపరిచాడు. ధర్మాధర్మాలను పరికించి సరైన నిర్ణయాలు తీసుకునే శక్తి సామర్థ్యాలు కూడా అతనిలో పొందుపరచాడు. మానవుడు బుద్ధిజీవి. విశ్వంలోని ఇతర సృష్టిరాశుల్లాగా తను కూడా సృష్టికర్త నిబంధనావళికి, ఆయన సూచించిన జీవన సంవిధానానికి కట్టుబడి ఉండాలనీ, ఆయన దృష్టిలో ఇస్లాం మాత్రమే సత్యధర్మమనీ అతని అంతరాత్మ మాటిమాటికీ ప్రబోధిస్తూనే ఉంటుంది. అలాంటప్పుడు మనిషి ఇస్లాం ధర్మాన్ని వదలిపెట్టి ఇతర మతాలను ఆశ్రయిస్తే అతని సృష్టికర్త దాన్ని ఎలా అంగీకరిస్తాడు? దివ్యఖుర్ఆన్ లో మూడవ సూరాలోని 85వ సూక్తిలో ఇలా చెప్పబడింది;

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ
وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝

“ఎవడైనా ఈ విధేయతా మార్గాన్ని (ఇస్లామ్‌ను) కాక మరొక మార్గాన్ని అవలంబించదలిస్తే ఆ మార్గం ఎంతమాత్రం ఆమోదించబడదు. అలాంటివాడు పరలోకంలో విఫలుడవుతాడు, నష్టపోతాడు.”

ఇస్లాం ధర్మ ప్రాథమిక విధులు

ప్రాథమిక విధులు ఇస్లాం ధర్మానికి ప్రాణం వంటివి. ఇస్లాం ధర్మాన్ని ఒక పటిష్ఠమైన భవనంగా గనక ఊహించుకుంటే ప్రాథమిక విధులు దాని స్తంభాలలాంటివని చెప్పవచ్చు. వాటిలో ఏ ఒక్క స్తంభం బలహీనమయినా ఇస్లాం భవనం మొత్తం కుప్పకూలిపోయే ప్రమాదముంది. ఆ ప్రాథమిక విధులు ఐదు:

- 1) కలిమా (అల్లాహ్ తప్ప వేరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడనీ, ముహమ్మద్ దైవప్రవక్త అని మనస్ఫూర్తిగా అంగీకరించి నోటితో పలకటం)
- 2) నమాజ్ వ్యవస్థ నెలకొల్పటం
- 3) జకాత్ (విధి దానం) సొమ్ము చెల్లించటం
- 4) రమజాన్ మాసంలో ఉపవాసాలు పాటించటం
- 5) స్థామత కలిగినవారు కాబా గృహ యాత్ర (హజ్) చేయటం.

ముస్లింల ప్రాథమిక విశ్వాసాలు

దైవం పై, దైవదూతల పై, దైవగ్రంథాల పై, దైవప్రవక్తల పై, పరలోకం పై,
మంచీచెడుల విధివ్రాత పై, మరణానంతర జీవితం పై విశ్వాసం.

దైవంపై విశ్వాసం

దేవుడు ఉన్నాడన్న సంగతి ప్రపంచంలో ఉన్న వారందరికీ తెలుసు. చాలామంది ఆ విషయం బాహాటంగానే ఒప్పుకుంటారు. కాని కొంతమంది మాత్రం తమ అంతరాత్మ ప్రబోధనను తొక్కిపెట్టి నాస్తికవాదం ఒలకబోస్తుంటారు. అయినప్పటికీ మీరు గమనించే ఉంటారు; జీవితంలో ఏదో ఒక దశలో, ఏదో ఒక సందర్భంలో వారు కూడా దేవుని ఉనికిని అంగీకరించకుండా ఉండలేరు.

'అలస్తు' ప్రమాణం

ఇలా ఎందుకు జరుగుతుందంటే ఆదిలో దేవుడు మానవులందరి ఆత్మలను సృష్టించిన తర్వాత, వారు ప్రపంచంలోకి వెళ్ళిన తర్వాత కూడా తమను పుట్టించిన దేవుడు ఒకడున్నాడన్న సంగతి మర్చిపోకుండా ఉండాలనీ, తిరిగి రేపటి రోజున తమకు దేవుడంటే ఎవరో తెలియదని వంకలు పెట్టే అవకాశం ఉండకూడదనీ ముందే వారిచేత ప్రమాణం చేయించుకున్నాడు. ఆ ప్రమాణాన్ని 'అలస్తు' ప్రమాణం అంటారు. దివ్యఖుర్ఆన్‌లో 7వ సూరాలోని 172-174 సూక్తుల్లో ఈ విషయం వివరించబడింది.

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ
عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ ۖ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ ۖ قَالُوا بَلَىٰ ۖ شَهِدْنَا ۚ

۞ اَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ اِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ۝
 اَوْ تَقُولُوا لَآ اِنشَاءَ شَرَكُ اَبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا
 ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ ۚ فَتُهلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْبَاطِلُونَ ۝

“ప్రవక్తా! ప్రజలకు ఆ సమయాన్ని గుర్తు చెయ్యి. అప్పుడు నీ ప్రభువు ఆదం సంతతి యొక్క వీపుల నుండి వారి సంతానాన్ని తీసి, ఇంకా స్వయంగా వారిని వారికే సాక్షులుగా నిలబెట్టి అడిగాడు: నేను మీ ప్రభువును కాదా?” అని. అందుకు వారు ఇలా అన్నారు : నిశ్చయంగా మీరే మా ప్రభువు. మేము దీనికి సాక్ష్యమిస్తున్నాం.”

మేము ఇలా ఎందుకు చేశామంటే, ప్రళయం నాడు మీరు “మాకు ఈ విషయం తెలియదు” అని అనకుండా ఉండేటందుకు, లేదా “షిర్కును (బహుదైవారాధనను) మా తాతముత్తాతలు మాకంటే ముందే ప్రారంభించారు. తరువాత మేము వారి సంతతికి జన్మించాము. దుర్జనులు చేసిన నేరానికి మీరు మమ్మల్ని పట్టుకుంటారా?” అని అనకుండా ఉండేందుకు.

దేవుని ఉనికిని గ్రహించటం ఆ అలస్తు ప్రమాణ ప్రభావమే!

‘అలస్తు ప్రమాణం’ మూలంగా లోకంలో మానవులెవరూ దేవుని ఉనికిని త్రోసిపుచ్చలేరు. ఇకపోతే అంతరాత్మ ప్రబోధనను తొక్కిపెట్టే వారిని ఎవరూ ఏమీ చేయలేరు. దేవుడే వారికి సద్బుద్ధినొసగాలి. పైన చెప్పిన ప్రకారం “అలస్తు ప్రమాణం” మూలంగా మానవులు దేవుని ఉనికిని అయితే గుర్తిస్తున్నారు కాని నిజదేవుడెవరో తెలుసుకోలేక అంధకారంలో తచ్చాడుతున్నారు.

అయితే నిజదేవుడు ఎవరు? ఆయన్ని ఎలా గుర్తించాలి? ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానం మనకు ప్రవక్తల ద్వారా లభిస్తుంది. ప్రపంచంలోకి వచ్చిన ప్రతి ప్రవక్త మానవులకు “లా ఇలాహ ఇల్లాహ్” (అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్య దేవుడు మరొకడు లేడు), “మాలకుమ్ మిన్ ఇలాహిన్ గైరిహీ” (ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేనేలేడు) అని బోధించారు.

ఇస్లాం ధర్మంలోకి అడుగుపెట్టదలచుకునేవారు మొట్టమొదటగా ఈ వాక్యాన్నే నోటితో పలికి, దాని భావాన్ని మనసులో గట్టిగా నాటుకోవాలి. దాని మీద పరిపూర్ణ విశ్వాసం కలిగి ఉండాలి. ఆ విశ్వాసానికి తిరుగులేని విధంగా విధేయత చూపాలి. దానికి విరుద్ధమైన చేష్టలన్నింటినీ విసర్జించాలి.

అల్లాహ్ ఎవరు?

అనేక మంది ఆరాధ్యుల్లో నుంచి తమకు నచ్చిన ఒక్కరిని ఎంచుకొని జీవితాంతం ఆయనకే కట్టుబడి ఉండటం కూడా ఏకదైవారాధనే అవుతుందని కొందరు అనుకుంటారు. ఇది పెద్ద పొరపాటు. ఈ పొరపాటు జరగకుండా ఉండాలంటే ముందుగా “అల్లాహ్” అనే పదానికి గల అర్థం ఏమిటో తెలుసుకోవాలి.

అల్లాహ్ అనేది అరబీ భాషాపదం. ఇది “అల్” మరియు “ఇలాహ్” అనే రెండు పదాలు కలిసి ఏర్పడింది. అల్ అనేది ఇంగ్లీషులో వాడబడే THE వంటి ఉపపదము- ఆర్టికల్. దీని అర్థం నిర్దిష్టమైన, నిర్ణీతమైన, ప్రత్యేకమైన, ఇంతకు ముందు ప్రస్తావించబడిన, ఎకైక మరియు వాస్తవమైన అని.

ఇలాహ్ అంటే ఆరాధింపబడేవాడు, ఆరాధ్యుడు, పూజితుడు, పూజింపబడేవాడు అని మొదలగు అర్థాలు వస్తాయి. ఉదా: ఒక రాజ్యంలో ప్రజలు తమ రాజుగారిని పూజిస్తున్నారనుకుందాం. రాజుగారు తన ప్రజల ఆరాధనలను పొందుతున్నాడు. కనుక ఆ ప్రజల దృష్టిలో ఆయన ఆరాధ్యుడు. కదా!? ఈ విధంగా చూస్తే ఈ లోకంలో లెక్కలేనంత మంది ఆరాధ్యులు వరుసలో నిలబడతారు. అవునా?

ఇప్పుడు ఈ రెండు పదాలను (అల్+ఇలాహ్)ను కలపుదాం అల్లాహ్ అనే పదం ఏర్పడింది. అదే విధంగా దాని ప్రత్యేక అర్థం కూడా ఉనికిలోకి వచ్చింది. అనగా నిజ ఆరాధ్యుడు, ఏకైక ఆరాధ్యుడు, సాటిలేని ఆరాధ్యుడు, అసలైన ఆరాధ్యుడు, అందరికీ తెలిసిన ఆరాధ్యుడు. ఇస్లాం దృష్టిలో సర్వలోకాల సృష్టికర్త మాత్రమే ఆరాధనలకు అర్హుడు. మిగతా జీవరాశులు, ఇతర సృష్టిరాశులు ఆరాధనలకు అనర్హమైనవి. ఎందుకంటే అవి కూడా తమ సృష్టికర్త ద్వారా ఉనికిలోకి వచ్చినవే. అవన్నీ అల్లాహ్ ఆజ్ఞమేరకు తమ కాలం వెళ్ళబుచ్చుతున్నవి మాత్రమే. అంతిమ లక్ష్యం వైపు పయనిస్తున్నవి మాత్రమే.

అల్లాహ్ ముస్లింల దేవుడు మాత్రమే కాదు

అల్లాహ్ అంటే ముస్లిముల దైవం, ఇంకో పేరున మరోజాతి వారి దైవం అని జనం చెప్పుకుంటూ ఉంటారు. ఇది కూడా పొరపాటే. ఇస్లాం సర్వమానవాళిని ఒకే తల్లిదండ్రుల సంతానంగా పరిగణిస్తున్నది. వారందరి దైవం కూడా ఒక్కడే.

“అల్లాహ్” అనే పదం దేవుడు అనే పదానికి పర్యాయపదం. దేవుడు అందరికీ ఒక్కడే.

దేవుడు ఎవరు? ఆయన అస్తిత్వం ఏమిటి? అనే విషయాల్లో యూదులు-క్రైస్తవులు- ముస్లింల మధ్య భేదాభిప్రాయాలున్నాయి. ఉదా:- యూదులు క్రైస్తవుల్లో ఉన్న త్రిత్వభావన (Trinity)ను తిరస్కరిస్తారు. ముస్లింలు కూడా దాన్ని తిరస్కరిస్తారు. అంతమాత్రంచేత ఆ మూడు మతాలకు ముగ్గురు వేర్వేరు దేవుళ్ళు ఉన్నారని అర్థం కాదు. ఎందుకంటే - విశ్వమంతటికీ నిజదేవుడు ఒక్కడే. ఇస్లాం చెప్పేది ఏమిటంటే -ఇతర మతాలవాళ్ళు కూడా అల్లాహ్నే విశ్వసిస్తున్నారు. కాని అల్లాహ్ను ఏ విధంగా విశ్వసించాలో ఆ విధంగా విశ్వసించటం లేదు. దేవుడు ఫలానా విధంగా ఉంటాడని స్వయంగా కల్పనలు చేసుకొని విశ్వసిస్తున్నారు.

అల్లాహ్ను విశ్వసించటమంటే.....

అల్లాహ్ను విశ్వసించామనే ప్రకటనలో ఎన్నో విషయాలు దాగివున్నాయి. దివ్యఖుర్ఆన్ ప్రకారం చెప్పాలంటే అల్లాహ్ ఒక్కడే. ఆయన ఎవరి అవసరం లేనివాడు. ఆయనకు సంతానం లేరు. ఆయన కూడా ఎవరి సంతానమూ కాదు. ఆయనకు సరిసమానులు ఎవరూ లేరు. విశ్వమంతటినీ సృష్టించింది ఆయనే. యావత్ ప్రపంచంపై ఆయన అధికారం ఉంది. ఆయన్ని ఎవరూ సృష్టించలేదు. ఆయన నిత్యం ఉంటాడు. సృష్టిరాశుల జీవన్మరణాలు ఆయన చేతిలోనే ఉన్నాయి. ఆయన చేయదలచుకున్న దానిని ఆపేవాడెవడూ లేడు. ఆయన ఆపదలచుకున్న దానిని చేసేవాడు కూడా ఎవడూ లేడు.

ఆయన తినడు, త్రాగడు; ఆయనకు నిద్రలేదు. కునుకూ రాదు. విశ్వ వ్యవస్థను నడిపిస్తూ ఆయన అలసిపోడు. మనసుల్లో దాగి ఉండే రహస్యాలు సైతం ఆయనకు తెలుసు. భూమ్యాకాశాలలో ఏదీ ఆయనకు గోప్యంగా లేదు. ఆయన జ్ఞానం విశ్వమంతా వ్యాపించి ఉంది. ప్రతి విషయం ఆయనకు తెలుస్తూ ఉంటుంది.

మనుషులకు మంచి జరిగినా చెడు జరిగినా అంతా అల్లాహ్ తరపు నుంచే జరుగుతుంది. సుఖసంతోషాలు ఆయనే ఇస్తాడు. దుఃఖ విచారాలు ఆయనే

కలిగిస్తాడు. మంచీచెడులు, లాభనష్టాలు అన్నీ ఆయన చేతుల్లోనే ఉన్నాయి. దైవత్వంలో, గుణగణాలలో, శక్తిసామర్థ్యాలలో ఆయనకు భాగస్వాములు ఎవరూ లేరు. ఖుర్ఆన్ మాటల్లో చెప్పుకోవాలంటే:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ

ఆయనను పోలినది ఏదీ లేదు.(42:11)

దైవదూతలు

అల్లాహ్ ను విశ్వసించిన తర్వాత ముస్లింలు ఆయన దూతలను కూడా విధిగా విశ్వసించాలి. దూతలు కూడా మానవుల్లాగా ఒక రకమైన సృష్టేగాని దేవుళ్లు కారు. విశ్వేర్పాట్ల కోసం అల్లాహ్ వీరిని సృష్టించాడు. దూతల సహాయం లేకుండా ఆయన ఈ విశ్వాన్ని నడిపించలేడని దీనర్థం ఎంత మాత్రం కాదు. ఆయన ఈ పనులు దూతలతో ఎందుకు చేయిస్తున్నాడో, అందులో ఆయన ఉద్దేశ్యం ఏమిటో మానవమాత్రులమైన మనం అర్థం చేసుకోలేము. ఆయన తలచుకుంటే మేఘాలు లేకుండానే వర్షం కురిపించగలడు. వర్షం లేకుండానే చెట్లను మొలకెత్తించగలడు. కాని ఆయన ఈ ప్రపంచాన్ని కార్య కారణ ప్రపంచంగా చేశాడు. ప్రతి పనికీ ఏదో ఒక కారణం నిర్ణయించాడు. దాని ప్రకారమే ఈ విశ్వ వ్యవస్థ నడుస్తోంది.

వాన దేవుడు, అగ్ని దేవుడు దేవుళ్లు కారు!

దూతల్లో కొందరు వాయువులను నడిపించటం కోసం, మరికొందరు వర్షం కురిపించటం కోసం, ఇంకొందరు మానవుల రక్షణ కోసం- ఇలా వేర్వేరు పనుల మీద నియమించబడి ఉన్నారు. వీరు మానవుల సేవ కోసం సృష్టించ బడిన వారు. కాని ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఏమిటంటే, మననాట చాలా మంది వీరినే దేవుళ్లుగా భావించి వానదేవుడు, వాయుదేవుడు, అగ్ని దేవుడు అని పూజిస్తున్నారు. పూర్వం దైవప్రవక్త కాలంలో మక్కా బహుదైవారాధకులు కూడా ఇలాగే దూతలను దేవుని కుమార్తెలుగా భావించి కొలిచేవారు. వారి విగ్రహాలు తయారుచేసి బలులు, నైవేద్యాలు సమర్పించుకునే వారు. నిజానికి ఇవన్నీ మిథ్యాభావాలు. మనిషి స్థాయి కన్నా దిగజారిన చేష్టలు. ఎందుకంటే మానవుడు దూతల కన్నా గొప్ప సృష్టి. ప్రపంచం మొదలుకాక ముందు దూత

లందరూ మానవుని ముందు మోకరిల్లారు. అలాంటి వారిని మానవుడు సహాయం చేయమని అడగటం, వారిని పూజించటం నిజంగా అవమానకరం.

దూతలు దైవాజ్ఞాబద్ధులు. వీరికి దైవత్వంలో భాగస్వామ్యం లేదు. వీరు అల్లాహ్‌కు ఎంతగా భయపడి ఉంటారంటే, ఆయనకు విధేయత పాటించటంలో కొంచెం కూడా అశ్రద్ధ కనబరచరు. దూతలకు స్వయంశక్తి, సొంత నిర్ణయాలు ఉండవు. వారు తమకు తాముగా ఏ పనీ చేయలేరు. దైవదూతలు పరిశుద్ధ సృష్టి. వారివల్ల పాపాలు, పొరపాట్లు అనేవి అస్సలు జరగవు. దూతల్లో లింగభేద ప్రసక్తి లేదు. అనగా వారు స్త్రీలూ కారు, పురుషులూ కారు. వారి వాస్తవిక స్వరూపం అల్లాహ్‌కు తప్ప మరెవరికీ తెలియదు. కాని ఖుర్ఆన్, హదీసు గ్రంథాల్లో వారి కొన్ని లక్షణాలు మాత్రం తెలుపబడ్డాయి. మానవులు మట్టితో సృజించబడినట్లు దూతలు వెలుగుతో సృష్టించబడ్డారు.

దైవగ్రంథాలు

ఈ ప్రపంచంలో ఖుర్ఆన్ ఒక్కటే దైవగ్రంథం కాదు. ఖుర్ఆన్ కాక ఇంకా అనేక దైవగ్రంథాలు ఈ లోకంలో అవతరించాయి. ముస్లింలు వాటన్నింటినీ నమ్ముతారు.

అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం)పై ఖుర్ఆన్ అవతరించినట్లు గత ప్రవక్తలపై కూడా దైవగ్రంథాలు అవతరించాయి. వాటిలో కొన్ని గ్రంథాల పేర్లు ఇవి: 1) సుహుఫె ఇబ్రాహీమ్ (ఇబ్రాహీమ్ ప్రతులు) 2) జబూర్ (దావూద్ ప్రవక్తపై) 3) తౌరాత్ (మూసా ప్రవక్తపై) 4) ఇంజీల్ (ఈసా ప్రవక్తపై). ఇవి మనకు ఖుర్ఆన్ ద్వారా తెలుపబడ్డాయి. ఇవి గాకుండా ఇంకా అనేక గ్రంథాలు అవతరించి ఉండవచ్చు. కాని వాటి పేర్లు మాత్రం మనకు తెలియవు. కనుక ముస్లింలు ప్రపంచంలోని దైవగ్రంథాలన్నింటినీ గౌరవించాలి.

మనకు తెలియజేయబడిన గ్రంథాల్లో కూడా ఇబ్రాహీమ్ ప్రతులు (సుహుఫె ఇబ్రాహీమ్) ఇప్పుడు అస్సలు లభ్యంలో లేవు. యూదులు, క్రైస్తవుల దగ్గర తౌరాతు, ఇంజీలు గ్రంథాలు ఉన్నాయి గాని అవి ఇప్పుడు తమ అసలు రూపంలో లేవనీ, ప్రజలు ఆ గ్రంథాల్లో మార్పులూ, చేర్పులూ చేశారని, తమ తరపు నుంచి ఎన్నో విషయాలు వాటిలో కలగాపులగం చేశారని ఖుర్ఆన్ చెబుతోంది. స్వయంగా యూదులు, క్రైస్తవులు కూడా ఈ విషయాన్ని ఒప్పుకుంటారు. వారి

3) ఇతర మత గ్రంథాలు ఏ ప్రవక్తలపై నయితే అవతరించాయని చెబుతారో నిజంగా అవి ఆ ప్రవక్తలపైనే అవతరించినట్లు చారిత్రక ఆధారాలతో రుజువు చేయలేము. కొన్ని గ్రంథాల గురించి అసలు అవి ఏ యుగంలో అవతరించాయో కూడా చెప్పలేము.

4) ప్రపంచంలో వివిధ జాతులు, మతాలవారి దగ్గర ఏ గ్రంథాలయితే ఉన్నాయో వాటిలోని ప్రతి ఒక్కటి ప్రత్యేక జాతిని లేక ప్రత్యేక మతవర్గాన్ని మాత్రమే సంబోధిస్తుంది. వాటిలోని ఆదేశాలు కూడా అప్పటి కాలానికి లేక అప్పటి ప్రజలకు మాత్రమే సంబంధించినవై ఉంటాయి. వాటిలో ఏదీ మానవులందరి కోసం అవతరించలేదు.

5) పురాతన గ్రంథాల్లో ఒక్కో దానికి ఒక్కో ప్రత్యేకత ఉంది.

6) ఇతర గ్రంథాలు మార్పులు, చేర్పులకు గురవటం మూలంగా వాటిలో అన్యాయం, దౌర్జన్యం, నిర్దేశితకాలను కూడా సమర్థించే ఎన్నో విషయాలు చోటు చేసుకున్నాయి.

3) ఖుర్ఆన్ గ్రంథానికి ఎంతటి పటిష్ఠమైన చారిత్రక ఆధారాలు ఉన్నాయంటే ఈ విషయంలో ఎవరూ కూడా దైవ ప్రవక్త (సల్లం)ను అనుమానించటానికి వీలేదు. ఇతర దైవగ్రంథాలు ఏ యుగంలో అవతరించాయో కూడా తెలియదు. కాని ఖుర్ఆన్ ప్రత్యేకత ఏమిటంటే అందులోని ఏ సూక్తి, ఎప్పుడు అవతరించినదన్న విషయం కూడా చారిత్రక ఆధారాలతో సహా భద్రపరచబడి ఉంది.

4) ఖుర్ఆన్ గ్రంథంలో ప్రతి చోట మనిషినే సంబోధించటం జరిగింది. ఖుర్ఆన్ చదివే వారికి అది ఏ ఒక్క వర్గానికో లేక కాలానికో సంబంధించిన గ్రంథంగా తోచదు. సర్వకాలాల మానవులందరి కోసం అవతరించినట్లు స్ఫురిస్తుంది. ఇందులోని ఆజ్ఞలు, ఆదేశాలు అత్యాధునికమైనవి.

5) అలాంటి ప్రత్యేకతలన్నింటినీ సమీకరించుకున్న గ్రంథం దివ్యఖుర్ఆన్.

6) ఖుర్ఆన్ గ్రంథం ఇలాంటి లోపాలకు అతీతమైనది. ఆధారంలేని, అనుభవంలోకి రాని విషయాలేవి ఇందులో లేవు.

దైవప్రవక్తలు

దైవగ్రంథాల తర్వాత దైవప్రవక్తలను విశ్వసించటం విధి. మానవుల సన్మార్గం కోసం అల్లాహ్ ప్రతి యుగంలోనూ, ప్రతి జాతిలోనూ ప్రవక్తలను పుట్టించాడు. వీరందరూ మానవులకు ఇస్లాం గురించి, ఏకదైవారాధన గురించి బోధించారు. ఈ ప్రవక్తల పరంపరలో చిట్టచివరి ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం). ప్రజలు వీరిలో ఏ ఒక్కరిని తిరస్కరించినా అందరినీ తిరస్కరించినట్లవుతుంది. కనుక ఇస్లాంలోకి అడుగుపెట్టదలచిన వారు ముహమ్మద్ (సల్లం)తో పాటు గత ప్రవక్తలందరిని కూడా తప్పకుండా విశ్వసించాలి. ప్రవక్తల్లో చాలా కొద్దిమంది పేర్లు మాత్రమే మనకు ఖుర్ఆన్ హదీసుల్లో తెలుపబడ్డాయి.

దైవప్రవక్తలందరూ సమానులే. అందరూ సత్యవంతులే. అందరూ కూడా మానవులకు సన్మార్గం చూపించటానికి పంపబడినవారే. కనుక ప్రవక్తల మధ్య భేదం చూపరాదు. అయితే ప్రవక్తల్లో కొందరికి ఇతర ప్రవక్తలకు లేని విశిష్టతలు ఉండవచ్చు. ఆ విధంగా అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) కు ఇతర ప్రవక్తలెవరికీ లేని మూడు ప్రత్యేకతలు ఉన్నాయి. అవేమంటే:

ముహమ్మద్ ప్రవక్త	ఇతర ప్రవక్తలు
1) ముహమ్మద్ (సల్లం) మానవులందరి కోసం పంపబడ్డారు. ఇక ప్రళయం వచ్చే దాకా అన్ని కాలాలకూ ఆయనే ప్రవక్త.	1) ఇతర ప్రవక్తలు నిర్ణీత కాలంలో, నిర్ణీత జాతిలోకి మాత్రమే పంపబడ్డారు.
2) ముహమ్మద్ (సల్లం) బోధనలు, ఆయన జీవిత చరిత్ర, ఆయన ప్రవచనాలు, ఆయన సూచించిన విధానాలు, ఆయన అలవాట్లు, అభిరుచులు, నీతి	2) ఇతర ప్రవక్తల్లో చాలామంది బోధనలు పూర్తిగా సమసిపోయాయి. ఒకవేళ కొన్ని బోధనలు మిగిలి వున్నా అవి వాటి నిజరూపంలో లేవు. ఆ ప్రవక్తల జీవిత

నడవడికలు అన్నీ గ్రంథస్తం చేయబడ్డాయి. ఆయన ఇప్పుడు జీవించి లేకపోయినా ఆయనకు సంబంధించిన ప్రతి విషయం సజీవంగానే ఉంది.

3) అంతిమంగా ముహమ్మద్ (సల్లం) ద్వారా ఇవ్వబడిన ఇస్లామీయ బోధనలు అన్ని విధాలా పరిపూర్ణమైనవి. ఆయన రాకతో గత ప్రవక్తల జీవన విధానం, ఆరాధనా పద్ధతులు రద్దు చేయబడ్డాయి. ఇప్పుడు ఆయన్ని అనుసరిస్తే గత ప్రవక్తలందరినీ అనుసరించినట్లవుతుంది.

విశేషాలు కూడా ఈ రోజు ప్రపంచంలో ఎక్కడా భద్రంగా లేవు. కనుక ప్రజలు వారిని ఆదర్శప్రాయులుగా చేసుకోలేరు.

3) ఇతర ప్రవక్తల ద్వారా మానవులకు ఇవ్వబడే ఇస్లామీయ బోధనలు అసంపూర్ణంగా ఉండేవి. వచ్చే ప్రతి ప్రవక్తా గత ప్రవక్త బోధనల్లో స్థానిక అవసరాల దృష్ట్యా దేవుని అనుమతితో మార్పులూ చేర్పులూ చేసేవాడు. ఈ సవరణ పరంపర ప్రతి ప్రవక్త కాలంలోనూ నడిచింది.

పరలోకం (తీర్పుదినం)

ఇంతకు ముందు పేర్కొనబడిన నాలుగు విషయాలతోపాటు ముస్లింలు పరలోకాన్ని కూడా విశ్వసించాలి. దీని ప్రకారం ఇహలోక జీవితమే సర్వస్వం కాదనీ, దీని తర్వాత పరలోక జీవితం కూడా ఉందని గట్టిగా నమ్మాలి. పరలోక విశ్వాసంలో ఈ ఐదు విషయాలు ఇమిడి ఉన్నాయి:

- 1) దేవుడు ఒక నిర్ణీత రోజున ఈ విశ్వాన్ని, ఇందులోని సృష్టిరాశులన్నింటినీ నాశనం చేసేస్తాడు. ఆ రోజును 'ఖియామత్' అంటారు.
- 2) మళ్ళీ ఆయన అందరికీ జీవితం ప్రసాదిస్తాడు. దాంతో అందరూ బ్రతికి ఆయన ముందు సమీకరించబడతారు. దీనినే 'హజ్ర్' అని అంటారు.
- 3) ప్రజలు తమ ప్రాపంచిక జీవితంలో ఏదయితే చేసుకున్నారో దాని పూర్తి ప్రతిఫలం వారికి దేవుని న్యాయస్థానంలో లభిస్తుంది.
- 4) అల్లాహ్ ప్రతి మనిషి యొక్క మంచి చెడు కర్మలను తూచి చూస్తాడు. చెడుకన్నా మంచి కర్మలు మొగ్గు చూపితే క్షమిస్తాడు లేదా శిక్షిస్తాడు.
- 5) క్షమించబడినవారు స్వర్గానికి, శిక్ష విధించబడిన వారు నరకానికి వెళ్తారు.

విధివ్రాత (ఖదర్)

అనంతకాలం వరకూ జరగబోయే విషయాలన్నింటిని అల్లాహ్ ముందు గానే రాసిపెట్టాడు. దాని గురించిన జ్ఞానం అల్లాహ్ కు తప్ప మరెవరికీ లేదు. ఏది జరిగినా ఆయన వ్రాసి ఉంచిన జ్ఞానానికనుగుణంగానే జరుగుతుంది. దీనినే “తఖ్దీర్” లేక ఖదర్ (విధివ్రాత) అని అంటారు. ఆ విధివ్రాతకనుగుణంగానే మానవులకు మంచి చెడులు జరుగుతుంటాయి. ఉదాహరణకు ఆనందైశ్వర్యాలు, సిరిసంపదలు కలగటం, పంటల్లో అధిక దిగుబడులు రావటం లాంటి వాటిని విధివ్రాత వల్ల కలిగిన మేళ్లుగానూ, దీనికి విరుద్ధంగా జరిగితే విధివ్రాత వల్ల కలిగిన నష్టాలు గానూ ప్రజలు భావిస్తారు. అయితే ఈ మేలు లేక కీడు అనేది మన వ్యవహారికమేగాని అల్లాహ్ ఏది చేసినా అందులో దైవలీల, విచేచనాలు దాగి ఉంటాయి. ప్రపంచంలో ప్రతి మానవుని ప్రతి కదలిక, ఆఖరికి చెట్టు నుంచి ఒక ఆకు రాలటం కూడా దైవనిర్ణయం (ఖదర్) ప్రకారమే జరుగుతుంది.

మరి సదాచరణ చేయటం వల్ల లాభమేమిటి?

సాధారణంగా ఈ ప్రశ్న చాలామంది మనసుల్ని తొలస్తూ ఉంటుంది. వాస్తవం ఏమిటంటే విధివ్రాత అనేది మానవ మేధకందని విషయం. మానవుడు ఎంత ఆలోచించినా ఈ సమస్యను పరిష్కరించుకోలేడు. అందుకని విధివ్రాత విషయం అటుంచి మనం స్థూలంగా తెలుసుకోవలసింది ఏమిటంటే- అల్లాహ్ మానవులకు మంచిచెడుల మధ్య విచక్షణా జ్ఞానాన్ని సన్మార్గ దుర్మార్గాల్లో దేన్నయినా అవలంబించగల “ఎంపిక అధికారాన్ని” ఇచ్చాడు. దాంతోపాటు సన్మార్గాన్ని అవలంబించిన వారికి దానికి తగినట్టు మంచి ప్రతిఫలం లభిస్తుందని, దుర్మార్గాలకు పాల్పడ్డవారికి కఠిక శిక్ష పడుతుందని హెచ్చరించాడు. పరలోకంలో దానిప్రకారమే ఆయన మానవుల లెక్క తీసుకుంటాడు.

ఆరాధనలు స్వీకరింపబడాలంటే ...

“... మూడు విషయాలు కావాలి. దైవం పై నమ్మకం, చిత్తశుద్ధి, దైవప్రవక్త (సల్లం) సూచించిన విధానం.”

1) దైవంపై నమ్మకం

అల్లాహ్ మీద, ఆయన ఏకత్వం మీద గట్టి నమ్మకం ఉండాలి. దివ్యఖుర్ఆన్ లో 18వ సూరాలోని 107వ సూక్తిలో ఆయన ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

“(అల్లాహ్ ఏకత్వాన్ని) విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసిన వారికి అతిథ్యంగా ఫిరదౌసు (స్వర్గపు) ఉద్యానవనాలు ఉంటాయి.”

దైవప్రవక్త (సల్లాల్లాహు అలైహి వ సల్లం)కూడా ఇలా ఉపదేశించి ఉన్నారు:

قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ نُسَبِّحُ اسْمَهُ (رواه مسلم)

“అల్లాహ్ ను విశ్వసించాను” అని చెప్పి దాని మీద నిలకడగా ఉండు.

(ముస్లిం)

2) చిత్తశుద్ధి

ఏ మంచి పని చేసినా కేవలం అల్లాహ్ ప్రసన్నత కోసం, ఆయన సంతోషం కోసమే చేయాలి. పరుల మెప్పు కోసమో, పేరు ప్రఖ్యాతుల కోసమో చేయరాదు. దివ్యఖుర్ఆన్ లో 40వ సూరాలోని 14వ సూక్తిలో ఇలా ఆదేశించబడింది:

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

(ప్రజలారా!) అల్లాహ్ ను మాత్రమే వేడుకోండి. మీ ధర్మాన్ని ఆయనకే ప్రత్యేకించుకొని.

దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం ఇలా ప్రవచించారు :

مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصًا دَخَلَ الْجَنَّةَ

“ఎవడైతే చిత్తశుద్ధితో “లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్” (అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధన లకు అర్హుడైన దేవుడు మరొకడు లేడు)” అని అంటాడో అతడు స్వర్గానికి వెళ్తాడు.” (బజ్జార్ ఈ హదీసుని వెలికితీశారు.)

3) దైవప్రవక్త (సల్లం) సూచించిన పద్ధతి

ఏ ఆరాధననైనా దైవప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) ప్రబోధించిన పద్ధతి ప్రకారమే చేయాలి. అల్లాహ్ సన్నిధిలో ఆయన ప్రవక్త విధానం మాత్రమే అంగీకరించబడుతుంది. అందుకు విరుద్ధమైన ఏ పనీ అంగీకరింపబడజాలదు. దివ్యఖుర్ఆన్ లో 59వ సూరా 7వ సూక్తిలో అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు:

مَّا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً وَرَحْمَةً

“దైవప్రవక్త మీకు ఇచ్చిన దాన్ని తీసుకోండి, ఆయన మిమ్మల్ని నిషేధించిన దాని జోలికి పోకండి.”

అంతేకాదు, స్వయంగా దైవప్రవక్త (సల్లం) కూడా ఇలా హెచ్చరించారు:

మా ఆదేశాలకు అనుగుణంగా లేని పనులు త్రోసిపుచ్చబడతాయి.

(ముస్లిం)

అనేక దేవుళ్ళను పూజించటం (షిర్క్)

“షిర్క్ ఘోరాతి ఘోరపాపం. షిర్క్‌లోని రకాలు...”

మానవుల ఆరాధనలు కేవలం అల్లాహ్‌కు మాత్రమే అంకితం కావాలి. ఆరాధనల్లో వేరెవ్వరికీ భాగస్వామ్యం కల్పించరాదు. ఒకవేళ కల్పిస్తే షిర్క్ చేసినట్లవుతుంది. అనగా అల్లాహ్‌తోపాటు వేరితరుల్ని కూడా పూజించినట్లవుతుంది. షిర్క్ ఘోరాతి ఘోరమైన పాపం. అల్లాహ్ ఏ పాపాన్నినా క్షమిస్తాడు కాని ‘షిర్క్’ను మాత్రం తొబా చేసుకోనంతవరకూ క్షమించడు. దివ్యఖుర్ఆన్‌లో 4వ సూరాలోని 48వ సూక్తిలో ఇలా చెప్పబడింది:

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ

“అల్లాహ్ క్షమించనిది కేవలం షిర్క్ మాత్రమే. అది తప్ప తాను తలచుకున్నవారి ఏ పాపాన్ని అయినా ఆయన క్షమిస్తాడు.”

షిర్క్‌లోని రకాలు

కొన్ని పనుల్ని చూస్తేనే తెలిసిపోతుంది అవి షిర్క్ పనులని. ఇలాంటి షిర్క్‌ను ‘షిర్క్ అక్బర్’ (ఘోరాతి ఘోరమైన షిర్క్) అని అంటారు. ఉదా: విగ్రహాలను పూజించటం, అల్లాహ్‌ను వదలి ఇతరులతో దుఆ చేయటం మొదలగునవి. మరికొన్ని పనులు ఘోరమైన షిర్క్ కాకపోయినా వాటిలో స్వల్పంగా షిర్క్ వాసన వస్తూ ఉంటుంది. ఇస్లామీయ పరిభాషలో దీనిని ‘షిర్క్ అస్గర్’

(చిన్న పిర్క్స్) అని అంటారు. ఉదా: ఇతరుల మెప్పుకోసం నమాజు చేయటం మొదలగునవి.

ముస్లింలలోనూ ఈ రుద్దుత ఉందా?

అవును, ముస్లింలలోనూ ఈ రుగ్మత ఉంది. అనేక విధాలుగా, అనేక రూపాల్లో చాలామంది ముస్లింలు ఈ షిర్క్ మహమ్మారి వలలో చిక్కుకుంటున్నారు. అంతకంటే ఆశ్చర్యకరమైన విషయం, ముస్లింలు ఒకవైపు షిర్క్ చేస్తూనే తాము మంచిపనే చేస్తున్నామని తాపీగా ఉండటం. వారు తాము అల్లాహ్ ను విశ్వసిస్తున్నామంటారు. మరోవైపు ఆయనకు ఇతరుల భాగస్వామ్యం కూడా అంటగడుతుంటారు. దివ్యఖుర్ఆన్ లో 12వ సూరాలోని 106వ సూక్తిలో ఇలా చెప్పబడింది:

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٩﴾

“వారిలో అల్లాహ్‌ను విశ్వసించేవారు ఎంతోమంది ఉన్నారు, కాని వారు ఆయనతోపాటు ఇతరులను కూడా భాగస్వాములుగా నిలబెడుతూ ఉంటారు.”

నేడు చాలా మంది ముస్లింల పరిస్థితి సరిగ్గా ఇలాగే ఉంది. ముందు వారు పుణ్యాత్ముల్ని, మహాత్ముల్ని ప్రేమిస్తారు, అభిమానిస్తారు. (ఇంతవరకు బాగానే ఉంటుంది). కాని ఆ తర్వాత వారి అభిమానం వెర్రితలలు వేస్తుంది. మహాత్ములు, వలీలు, పుణ్యాత్ములు మరణించిన తర్వాత కూడా బ్రతికుంటారనే భావన వారిలో మొదలవుతుంది. తమను గురించి వారు దేవుని సన్నిధిలో సిఫారసు చేస్తారనే నమ్మకం బలపడుతుంది. సిఫారసుదారులను ప్రసన్నం చేసుకోవటానికి వారి సమాధుల దగ్గర భక్తి ఆరాధనలు మొదలవుతాయి. క్రమంగా అదే 'సమాధిపూజ'కు దారితీస్తుంది. ఈ రోజు ముస్లింలు ఉండే ప్రాంతాల్లో ఈ సమాధిపూజ జరగని చోటంటూ లేదని అంటే అందులో ఆశ్చర్యంలేదు. ముస్లింల ఈ పరిస్థితి గురించి ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) పద్యాలుగు వందల సంవత్సరాలకు పూర్వమే హెచ్చరించారు:

لَا تَقُومُ السَّاعَةَ حَتَّى تَلْحَقَ قَبَائِلُ مَنْ أُمَّتِي بِالْمُشْرِكِينَ

وَحَتَّى تَعْبُدَ الْأَوْثَانَ (رواه الترمذی)

“నా అనుచర సమాజంలోని కొన్ని తెగలు బహుదైవారాధకుల్లో కలిసి పోనంతవరకూ, మళ్లీ (ముస్లింల చేత) విగ్రహాలు పూజించబడనంత వరకూ ప్రళయం సంభవించదు.” (తిర్మిజీ)

గమనిక: షిర్కె అక్బర్ కు పాల్పడినవారు ఇస్లాం పరిధి నుంచి తొలగి పోతారు. దీనికి భిన్నంగా షిర్కె అస్గర్ కు పాల్పడినవారు ఇస్లాం పరిధి నుంచి తొలగిపోరు కాని పాపాత్ములుగా మాత్రం పరిగణించబడతారు.

ఇంకో విషయం ఏమిటంటే పశ్చాత్తాపం (తౌబా) వల్ల ప్రతి పాపం క్షమించ బడుతుంది. చివరికి షిర్కె అక్బర్ కూడా తౌబా వల్ల క్షమించబడుతుందని తెలుసుకోవాలి.

షిర్క్ - వివిధ రూపాలు

1) ఇతరులను పూజించటం

అల్లాహ్‌ను వదలి లేక అల్లాహ్‌తోపాటు ఇతర దేవుళ్లను లేక వలీలను పూజించటం ఘోరమైన బహుదైవారాధన అవుతుంది. దివ్యఖుర్ఆన్‌లో 26వ సూరాలోని 213వ సూక్తిలో ఇలా ఆదేశించబడింది:

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذِّبِينَ

“అల్లాహ్‌తోపాటు మరొక దేవుణ్ణి ఎవరినీ వేడుకోకు. అలా చేస్తే నీవు కూడా శిక్షింపబడేవారిలో చేరిపోతావు.”

దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం ఇలా ప్రవచించారు:

مَنْ مَاتَ وَهُوَ كَيْدُ عَوْمٍ مِنْ دُونِ اللَّهِ نِدًّا دَخَلَ النَّارَ

“అల్లాహ్‌ను వదలి ఇతర కల్పిత దేవుణ్ణి వేడుకుంటూ చనిపోయేవాడు నరకానికి వెళ్తాడు.” (బుఖారీ)

2) అల్లాహ్‌ను తప్ప ఇతరులను ప్రార్థించటం :

ప్రార్థన లేక దుఆ కూడా ఆరాధన క్రిందికే వస్తుంది. పైగా దుఆ ఆరాధనల సారం అని హదీసుల్లో చెప్పబడింది. దివ్యఖుర్ఆన్‌లో 40వ సూరాలోని 60వ సూక్తిలో ఇలా సెలవీయబడింది:

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُدْعُونَ
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَبِّحُوا عَلٰى جِهَتِهِمْ ذٰلِكُمْ

నీ ప్రభువు ఇలా అంటున్నాడు, “నన్ను ప్రార్థించండి, నేను మీ ప్రార్థనలను అంగీకరిస్తాను. గర్వానికి లోనై నా ఆరాధనకు విముఖులయ్యేవారు తప్పని సరిగా అవమానానికీ, పరాభవానికీ గురి అయి నరకంలో ప్రవేశిస్తారు.”

పూర్వాపరాల దృష్ట్యా పై సూక్తిలో ‘నా ఆరాధనకు’ అన్న చోట “నా ప్రార్థనకు” అని ఉండాలింది. ప్రార్థన ఆరాధనకు సమానమైనది కనుక అక్కడ ఆరాధన అన్న పదమే వాడటం జరిగింది. దైవప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం గారి ఒక హదీసు కూడా ఈ విషయాన్ని ధృవీకరిస్తోంది. ఆయన ఇలా అన్నారు:

الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ

ప్రార్థనే ఆరాధన. (తిర్మిజీ)

ప్రార్థన (దుఆ) కూడా ఆరాధన అయినప్పుడు ఆరాధనలో అల్లాహ్ కు తప్ప వేరెవరికీ భాగస్వామ్యం కల్పించరాదు. స్థూలంగా చెప్పుకోవాలంటే అల్లాహ్ ను వదలి ఇతరుల్ని ప్రార్థించరాదని భావం.

3) మరణించిన వారిని సహాయం చేయమని అర్థించటం

దివ్యఖుర్ఆన్‌లో 16వ సూరాలోని 20, 21వ సూక్తుల్లో ఇలా చెప్పబడింది:

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٥﴾
أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ ۚ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦﴾

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ ۖ وَمَا يَشْعُرُونَ ۚ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٧﴾

అల్లాహ్‌ను వదలి, ప్రజలు వేడుకుంటున్న ఇతర వ్యక్తులు ఏ వస్తువుకూ సృష్టికర్తలు కారు. వారు స్వయంగా సృష్టింపబడిన వారు. నిర్జీవులే కాని సజీవులు కారు. వారు ఎప్పుడూ (మళ్ళీ బ్రతికించబడి) లేపబడనున్నారో కూడా వారికి తెలియదు.

సాధారణంగా ప్రజలు అల్లాహ్ను కాకుండా మరి వేటిని వేడుకుంటారండీ? చెట్టుల్ని, పుట్టల్ని, రాళ్ళని, రప్పల్ని, చనిపోయిన పుణ్యాత్ముల్ని - వీరినే కదా వేడుకునేది. వీటిలో మొదటి నాలుగు వస్తువులు అల్లాహ్ చేత సృష్టించబడినవి, విశ్వంలో మనిషికన్నా చాలా అధమమైనవి. మనిషి అలాంటి

అధమ వస్తువులను వేడుకోవటం అతని పాలిట ఎంతైనా అవమానకరం. ఇకపోతే మిగిలించి చనిపోయిన పుణ్యాత్ములు! ఎంతటి మహాత్ములైనా చనిపోయిన తర్వాత తామే నిస్సహాయులైపోతారు, ఇకవారు ఇతరులకు ఏం సహాయం చేయగలుగతారు? వారికి తాము తిరిగి ఎప్పుడు బ్రతికించబడతారో కూడా తెలియదు.

ప్రాపంచిక విషయాల్లో ఒండొకరి సహాయం కోరటం షర్క్ కాదు

బ్రతికివున్న తోటి మనిషిని దేవునిగాగాని, దేవుని అవతార పురుషునిగా గాని భావించకుండా ప్రాపంచిక పనుల్లో అవసరం మేరకు అతని సహాయాన్ని అర్థించటం, సహాయం పొందినందుకు అతనికి కృతజ్ఞతలు చెప్పుకోవటం తౌహీద్ (ఏకదైవారాధన)కు విరుద్ధం కాదు. అది షిర్క్ క్రిందికి రాదు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ స్వయంగా మంచి పనుల్లో ఒండొకరికి సహాయపడమని ఆదేశిస్తున్నాడు. దివ్యఖుర్ఆన్ లో ఐదవ సూరాలోని రెండవ సూక్తిలో ఆయన ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ

“మంచికి, దైవభక్తికి సంబంధించిన పనుల్లో అందరితోనూ సహకరించండి.”

ద్వైవప్రవక్త (సల్టల్తాహు అలైహి వ సల్తం) కూడా ఇలా ప్రవచించి ఉన్నారు:

وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ

దాసుడు తోటి దాసుని సహాయంలో నిమగ్నుడై ఉన్నంతకాలం అల్లాహ్
ఆ దాసునికి సహాయం చేస్తూనే ఉంటాడు. (ముసిం)

4) ఇతరుల పేరుమీద మొక్కుబడులు చేసుకోవటం

అల్లాహ్‌ను వదలి ఇతరుల పేరు మీద మొక్కుబడులు చేసుకోవటం, వారికి నజరానాలు చెల్లించుకోవటం కూడా షిర్క్, క్రిందికే వస్తుంది.

5) ఇతరుల కొరకు బలి ఇవ్వటం, వారి పేర జిబహ్ చేయటం

బలి (ఖుర్బానీ) కూడా అల్లాహ్ కోసమే జరగాలి. దివ్యఖుర్ఆన్ లో 108వ సూరాలోని రెండవ సూక్తి ఇలా ఆదేశిస్తోంది:

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ

“కేవలం నీ ప్రభువు కోసమే నమాజు చెయ్యి, ఖుర్బానీ ఇవ్వు.”

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు:

“అల్లాహ్ కానివారి పేరు మీద జిబహ్ చేసినవాణ్ణి అల్లాహ్ శపిస్తాడు.”

(ముస్లిం)

6) కాబా తప్ప ఇతర ఆలయాల చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేయరాదు

తవాఫ్ (కాబా గృహ ప్రదక్షిణలు) హజ్, ఉమ్రా యాత్రల్లో ఒక ముఖ్య అంశం. హజ్, ఉమ్రా యాత్రలు కాబా గృహానికి మాత్రమే జరుగుతాయి. కనుక ఇతర ఏ ఆలయం, ఏ దర్గా చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేయరాదు. ఒకవేళ చేస్తే షిర్క్ చేసినట్లవుతుంది.

దివ్యఖుర్ఆన్ లో 22వ సూరాలోని 29వ సూక్తిలో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:

وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ۝

“..... వారు ఆ ప్రాచీన గృహం (కాబా) చుట్టూ ప్రదక్షిణం చెయ్యాలి..”

7) చేతబడి చేయటం దైవతిరస్కారంతో సమానం

ఇస్లాంలో చేతబడి చేయటం దేవుణ్ణి తిరస్కరించటంతో సమానంగా భావింపబడుతుంది. దివ్య ఖుర్ఆన్ లో ఒకచోట ఇలా చెప్పబడింది:

وَلَكِنَّ الشَّيْطَانَ كَفُرًا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ

“..... అసలు అవిశ్వాసానికి పాల్పడింది ప్రజలకు చేతబడిని బోధించే పైతాసులే.”

(ఖుర్ఆన్ 2 : 102)

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రబోధించారు:

“ఎడు ప్రాణాంతక పాపాలకు దూరంగా ఉండండి. అవి : దైవత్వంలో అల్లాహ్‌కు ఇతరుల భాగస్వామ్యం అంటగట్టటం (షిర్క్ చేయటం), చేతబడి చేయటం.....”
(ముస్లిం)

8) అల్లాహ్‌కు తప్ప ఇతరులకు అగోచర జ్ఞానం ఉందని నమ్మటం

అగోచరాలు అంటే కంటికి కనిపించనివి. సృష్టి రహస్యాలు. దేవుడు మానవులకు తెలియపరచకుండా గుప్తంగా ఉంచిన విషయాలన్న మాట. వాటి గురించి అల్లాహ్‌కు తప్ప మరెవరికీ తెలియదు. సృష్టి రహస్యాలు తనకు తెలుసునని బొంకేవాడు, వాటిని నమ్మేవాడు ఇద్దరూ ఇస్లాం పరిధుల నుంచి వైదొలగి పోతారు. దివ్యఖుర్ఆన్‌లో 27వ సూరాలోని 65వ సూక్తిలో అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు :

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

“ప్రవక్తా! వారితో చెప్పు: ఆకాశాలలోనూ, భూమిలోనూ అల్లాహ్ తప్ప అగోచర జ్ఞానం కలవాడు మరెవ్వడూ లేడు.”

మరొక చోట ఆయన ఇలా సెలవిచ్చాడు:

وَعِنْدَ اللَّهِ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ

“అగోచరాల తాళం చెవులు ఆయన వద్దనే ఉన్నాయి. వాటిని ఆయన తప్ప మరెవరూ ఎరుగరు.”
(ఖుర్ఆన్ 6 : 59)

ముహమ్మద్ ప్రవక్తకు కూడా అగోచర జ్ఞానం లేదు!

ఈ రోజుల్లో కొందరు అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం)కు అగోచర జ్ఞానం ఉండేదని అంటున్నారు. కాని మేము పైన పేర్కొన్న దివ్యఖుర్ఆన్ సూక్తులు వారి ఈ వాదనను ఖండిస్తున్నాయి. అంతేకాదు, ఖుర్ఆన్‌లో మరోచోట అల్లాహ్ స్వయంగా ముహమ్మద్ (సల్లం) చేత ఇలా చెప్పించాడు:

وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَسْتُ كَثُرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسْنِيَ السَّوْءُ
إِنْ أَرَاكَ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

“నాకే గనక అగోచర విషయజ్ఞానం ఉన్నట్లయితే, నేను ఎన్నో ప్రయోజనాలను నా కొరకు పొంది ఉండేవాణ్ణి. నాకు ఎన్నటికీ ఏ నష్టమూ వాటిల్లేది కాదు. నేను నా మాటను సమ్మేవారి కొరకు కేవలం హెచ్చరిక చేసేవాణ్ణి మాత్రమే, శుభవార్త వినిపించేవాణ్ణి మాత్రమే.” (ఖుర్ఆన్ 7 : 188)

చిన్న షిర్క్ (షిర్క్ అన్ గర్)

“పరుల మెప్పు కోసం సత్కార్యాలు చేయటం కూడా ఒక రకంగా వారిని ఆరాధించినట్లే అవుతుంది. అందుకనే దాన్ని షిర్క్ అన్ గర్ అన్నారు.”

షిర్క్ అనగా బహుదైవారాధన లేక అనేక మంది దేవుళ్ళను నమ్మటం అని ఇంతకు ముందు చెప్పుకున్నాం. కొన్ని పనులు చూడటానికి అనేక దేవుళ్ళను పూజించినట్లు కనిపించవు. కాని వాటిలో బహుదైవారాధన తాలూకు వాసన వస్తూ ఉంటుంది. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇటువంటి పనులను ‘చిన్న షిర్క్’ అన్నారు. ఉదా: పరుల మెప్పు కోసం మంచి పనులు చేయటం.

ఈ చిన్న షిర్క్ పట్ల కడు జాగ్రత్తగా ఉండాలి. చాపక్రింద నీరులా ఇది మనిషి ఆచరణలోకి దూరుతుంది. అందుకే దైవప్రవక్త (సల్లం) తరచూ దీని గురించి ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తుండేవారు.

إِنِّ اخَوْفَ مَا اخَافَ عَلَى كُفِّ الشِّرْكِ الْأَصْغَرِ: الرَّيَّا

“నేను మీ గురించి అత్యంత ఎక్కువగా భయపడేది చిన్న షిర్క్ (అనగా) ప్రదర్శనాబుద్ధి విషయంలోనే.” (అహ్మద్)

మాటల్లో షిర్క్ వాసన!

ఒక్కోసారి మాటల్లో కూడా వాసన రావచ్చు. అల్లాహ్ అందరికంటే గొప్ప వాడు. ఆయన వంటివారు, ఆయనకు సరిసమానులు ఎవ్వరూలేరు. అలాంటి

అల్లాహ్ ను సామాన్య మానవులతో, ఇతర సృష్టిరాసులతో, ప్రవక్తలతో, వలీలతో ఎవరితోనైనా గాని పోల్చి మాట్లాడితే ‘షిర్క్ అన్ గర్’కు పాల్పడి నట్లవు తుంది. పరిపూర్ణుడైన ముస్లిం తన చేతలతోపాటు మాటల్లోనూ కడు జాగ్రత్త వహిస్తాడు. అందుకే దైవప్రవక్త(సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:

لَا تَقُولُوا مَا شَاءَ اللَّهُ وَشَاءَ فَلَانٍ وَلَكِنْ قُولُوا:

(رواه احمد) مَا شَاءَ اللَّهُ، ثُمَّ شَاءَ فَلَانٌ

“అల్లాహ్ తలిస్తే మరియు అతను తలిస్తే” అని అనకండి. అలాగాకుండా అల్లాహ్ తలిచిన తర్వాత అతను తలిస్తే అని అనండి” అని ప్రబోధించారు. (అహ్మద్)

అల్లాహ్ మీద తప్ప ఇతరుల మీద ప్రమాణం చేయరాదు

దైవప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు: “అల్లాహ్ మీద తప్ప ఇతరుల మీద ప్రమాణం చేసినవాడు షిర్క్ చేసినట్లే” (అహ్మద్)

అంటే నిజంగానే అతను బహిరంగంగా ‘షిర్క్’ పాపానికి ఒడిగట్టాడని కాదు, అతను చేసిన ఈ పనిలో షిర్క్ వాసన వస్తోందని భావం. మనిషి తనకు విశ్వాసం ఉన్న వారి మీద ప్రమాణం చేస్తాడు. ఒక ముస్లింకు అందరికంటే ఎక్కువ విశ్వాసం అల్లాహ్ మీద ఉంటుంది. కనుక అతను అల్లాహ్ మీదే ప్రమాణం చేయాలి. అందుకే దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రబోధించారు:

مَنْ كَانَ حَالِفًا، فَلْيَحْلِفْ بِاللَّهِ، أَوْ لِيُصِيبُ (متفق عليه)

“ప్రమాణం చేయదలచుకున్నవాడు కేవలం అల్లాహ్ మీద మాత్రమే ప్రమాణం చేయాలి లేదా ఊరుకోవాలి.”

(బుఖారీ-ముస్లిం)

తాయెత్తులు, తావీజులు దైవంపై నమ్మకాన్ని తగ్గిస్తాయి!

మంచి జరిగినా చెడు జరిగినా అంతా అల్లాహ్ తరపు నుంచే జరుగుతుం దని ముస్లింల నమ్మకం. ప్రపంచంలో కష్టాలు, బాధలు, సుఖాలు, ఆనందాలు అల్లాహ్ తలచుకుంటేనే వస్తాయి. ఇతర శక్తులేవీ మనిషికి ఇక్కట్లను

సృష్టించలేవు, అతని మీద వచ్చిపడిన కష్టాలను దూరం చేయలేవు. తాయెత్తులు, అంత్రాలు మనిషి విశ్వాసాన్ని భ్రష్టుపట్టిస్తాయి. అందుకే దైవప్రవక్త (సల్లం) 'తాయెత్తు కట్టుకోవటం షిర్క్ చేయటమే' అని చెప్పారు. (అహ్మద్)

రోగాలకు చికిత్స చేయించుకోవటం విశ్వాసానికి విరుద్ధం కాదు

రోగాలు వచ్చినప్పుడు చికిత్స చేయించుకోవటం, మందులు వాడటం విశ్వాసానికి విరుద్ధం కాదా? అని ఈ సందర్భంగా మీకు సందేహం రావచ్చు. దానికి సమాధానమేమిటంటే ఇస్లాం ప్రకారం కష్టాలు తీర్చుకోవటానికి, సుఖాలు పొందటానికి 'సాధన'ను ఆశ్రయించవచ్చు. అల్లాహ్ స్వయంగా సాధనను ఆశ్రయించమని చెబుతున్నాడు. ఒక ముస్లిం తనకు వ్యాధివస్తే చికిత్స చేయించు కుంటాడు, మందులు వాడతాడు. కాని చికిత్సను ఒక సాధనంగా మాత్రమే భావిస్తాడు. అతని నమ్మకమంతా దేవుని మీదే ఉంటుంది.

కాని తాయెత్తు విషయం మందుల వంటిది కాదు. కళ్లకు కనిపించని ఏవో శక్తులను ఊహించుకొని వాటి నుండి రక్షణ పొందటానికి తాయెత్తు వేసుకుంటారు. ఇవన్నీ మూఢ నమ్మకాలు. ఒకవేళ అలాంటి భయాలు ఏమైనా ఉంటే దైవప్రవక్త (సల్లం) బోధించిన దుఆలు చేసుకోవాలిగాని తాయెత్తులు వేసుకోరాదు. ఉదాహరణకు అన్నిరకాల కీడుల నుంచి రక్షణ పొందటానికి ముఅవ్వజత్తైన్ (అనగా ఖుల్ అవూజు బిరబ్బిన్నాస్ మరియు ఖుల్ అవూజు బిరబ్బిల్ ఫలఖ్) సూరాలు చదువుకోవాలి.

వసీలా, సిఫారసు

అల్లాహ్ ను మానవులతోగాని ఇతర సృష్టిరాసులతోగాని పోల్చరాదనీ, ఒకవేళ పోల్చితే అది “షిర్క్” అవుతుందని మనం ఇంతకు ముందు చెప్పుకున్నాం. ఎవడైనా అల్లాహ్ ను ఇతరులతో పోలుస్తున్నాడంటే, అసలు అతను అల్లాహ్ ను, ఆయన గొప్పదనాన్ని, మానవుల మీద ఆయన ఔన్నత్యాన్ని అర్థం చేసుకోలేదన్న మాట. ఈ అపార్థం మూలంగానే చాలా మంది సన్మార్గం నుంచి తప్పిపోతున్నారు. అల్లాహ్ సన్నిధికి చేరుకోవాలంటే పుణ్యాత్ముల సిఫారసు అవసరమనీ, వారిని ప్రసన్నం చేసుకోకపోతే దేవుని దయాదాక్షిణ్యాలు లభించవని తలపోసి మానవ మాత్రులైన వలీలను, పుణ్యాత్ములను పూజించటం మొదలుపెడుతున్నారు ఆ అమాయకులు. “మనం ఏ ముఖ్యమంత్రినైనా, ప్రధానమంత్రినైనా లేక మరే పెద్ద మనిషినైనా కలవాలంటే నేరుగా వెళ్ళి వారిని కలవలేము. అంచెలంచెలుగా వారి వద్దకు చేరవలసి ఉంటుంది. ఎందరినో సంప్రతించవలసి ఉంటుంది. మరెందరినో సిఫారసుల కోసం అభ్యర్థించుకోవాల్సి ఉంటుంది. అలాగే విశ్వప్రభువైన అల్లాహ్ ను ఆరాధించాలన్నా, ఆయన కారుణ్య దృష్టిని మనవైపు మళ్ళించుకోవాలన్నా - ఈ లోకంలో ముఖ్యమంత్రులను, ప్రధానమంత్రులను కలిసినట్లు-ఎంతోమంది పుణ్యాత్ముల్ని, వలీలను, ప్రవక్తలను తప్పకుండా ఆశ్రయించాల్సిందే” అని వాదిస్తారు - ఇంకా హద్దుమీరిన వాడయితే ఇలా కూడా అంటాడు: “ఒక బిల్లింగు పైకి ఎక్కాలంటే ఒక్కొక్క మెట్టూ ఎక్కుతూ వెళ్ళాలి. అలాగే అల్లాహ్ సన్నిధికి చేరుకోవాలంటే ముందు ఆయన ప్రియదాసులను (అనగా చనిపోయిన వలీలను) ప్రసన్నం చేసుకోవాలి.”

ఏమిటండీ ఈ వైపరీత్యం? బిల్లింగుకీ అల్లాహ్ కు పోలికేమిటండీ? వివేకవంతుడేవడూ ఆ పని చేయడు. అల్లాహ్ అందరి మొరలూ ఆలకిస్తున్నాడు. ఆయన్ని ఎవరైనా, ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనైనా సంప్రతించవచ్చు. తమ బాధలు

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ

(40 : 60)

వసీలా అనగా ‘సాధనం’, ‘ఉపయుక్తం’ అని అర్థం. కొందరు ‘వసీలా’ను ‘మధ్యవర్తిత్వం’ అని అనువదిస్తారు. కాని వసీలాకు ‘సాధనం’, ‘ఉపయుక్తం’, ‘మాధ్యమం’ అన్న అర్థాలే సరైనవి. దివ్యఖుర్ఆన్‌లో 5వ సూరాలోని 35వ సూక్తిలో అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ

“ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్‌కు భయపడండి. ఆయన సాన్నిధ్యానికి చేరే మార్గాన్ని అన్వేషించండి.”

45

“ఓ అల్లాహ్! నీకు నీవు పెట్టుకున్న ప్రతి పేరునూ ఆధారంగా చేసుకొని నేను నిన్ను అడుగుతున్నాను.” (అహ్మద్)

దివ్యఖుర్ఆన్ సూక్తులు కూడా పై అర్థాన్ని సమర్థిస్తున్నాయి. 7వ సూరా లోని 180వ సూక్తిలో ఇలా చెప్పబడింది:

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ الْغُيُوبِ

“అల్లాహ్ కు మంచిపేర్లు ఎన్నో వున్నాయి. వాటితోనే ఆయన్ని ప్రార్థించండి.”

దీని ద్వారా తెలిసేదేమిటంటే దేవుని పరిశుద్ధ నామాలను ‘వసీలా’గా చేసుకొని దుఆ చేయాలి.

నఫిల్ నమాజుల ద్వారా దేవుని సాన్నిధ్యం!

దైవప్రవక్త అనుచరుల్లో ఒకాయన స్వర్గంలో తను దైవప్రవక్తకు తోడుగా ఉండాలనే కోరిక కోరుకున్నాడు. తన కోరిక నెరవేరేందుకు దేవుణ్ణి ప్రార్థించమని దైవప్రవక్తను విన్నవించుకున్నాడు. అందుకు దైవప్రవక్త (సల్లం) తను ప్రార్థించటమే గాకుండా అతణ్ణి కూడా సదాచరణలు చేస్తూ ఉండమని ప్రబోధించారు.

“ఎక్కువగా నఫిల్ నమాజులు చేసి ఈ విషయంలో నీవు నాకు తోడ్పడు” అని చెప్పారు. (ముస్లిం)

ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే ‘వసీలా’ అనగా సత్కార్యాలు చేయటం, అల్లాహ్ పరిశుద్ధ నామాలను సాధనంగా చేసుకొని దుఆ చేయటమేగాని వలీలను ఆశ్రయించటం, సమాధిపూజ చేయటం అస్సలు కాదు. అల్లాహ్ ఆస్థానానికి చేరుకోవాలంటే మధ్యవర్తుల అవసరం ఉంటుందని ఖుర్ఆన్ హదీసుల్లో ఎక్కడా లేదు.

నఫిల్ నమాజులు మాత్రమే కాదు....

ఒట్టి నఫిల్ నమాజులే కాదు, ప్రతి రోజూ మనం చేసే ఐదు పూటల ఫర్జ్ నమాజులు రమజాన్ నెల ఉపవాసాలు, ఇతర సత్కార్యాలు, మనం నెరవేర్చే బాధ్యతలు అన్నీ రేపు ప్రళయదినాన మనకు మరియు అల్లాహ్ కు మధ్య మాధ్యమంగా ఉపయోగపడుతాయి. - ఇన్నా అల్లాహ్.

ఖుర్ఆన్ మరియు సున్నతులకు అనుగుణంగా

జీవితం గడపటం

“ఖుర్ఆన్, హదీసులు ధర్మానికి మూలాధారాలు.”

ఇస్లాం ధర్మానికి ప్రధాన ఆధారాలు రెండు. ఒకటి ఖుర్ఆన్. రెండోది సున్నతు (అనగా దైవప్రవక్త విధానం). ఈ రెండింటిలో మానవ జీవితానికి సంబంధించిన మూలసూత్రాలన్నీ వివరించబడ్డాయి. విశ్వాసాలు, ఆరాధనలు, వ్యవహారాలు, నీతినడవడికలు ప్రతి ఒక్కటీ వాటిలో ఉంది. వాటికి అనుగుణంగా జీవితం గడిపితే ఇహపరాల్లోనూ మానవుల జీవితం ధన్యమవుతుంది. దైవప్రవక్త (సల్లం) తన జీవితపు చివరి కాలంలో తన అనుచర సమాజానికి ఈ సందేశం ఇచ్చి వెళ్ళారు:

“నేను మీ మధ్య రెండు వస్తువులు వదిలివెళ్తున్నాను. వాటిని గట్టిగా ఆచరిస్తూ ఉన్నంతకాలం మీరు మార్గం తప్పరు. అవి, ఒకటి దైవగ్రంథం. రెండోది నా విధానం.”

దివ్యఖుర్ఆన్ చదివి ఆచరించదగిన గ్రంథం. కేవలం చిలుక పలుకుల్లా దాన్ని వల్లించి, కళ్లకు అడ్డుకొని, అటకపైన పెట్టుకునే గ్రంథం కాదు. దైవగ్రంథాన్ని నిత్యం పారాయణం చేస్తూ ఉండాలి. దాని భావాన్ని ఆకళింపు చేసుకోవాలి. దానికనుగుణంగా మన జీవితాలను మలచుకోవాలి. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు:

اتَّبِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا
مِنْ دُونِهِ أُولَئِكَ أَقِلُّلَا مَا تَذَكَّرُونَ ۝

“మీ ప్రభువు తరపు నుంచి మీ దగ్గరకు అవతరించిన దానికి అనుగుణంగా నడుచుకోండి. మీ ప్రభువును వదిలిపెట్టి ఇతర సంరక్షకులను (జెలియాను) అనుసరించకండి-కాని మీరు చాలా తక్కువగా హితబోధను స్వీకరిస్తారు.”
(ఖుర్ఆన్ 7 : 3)

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రబోధించారు:

“ఖుర్ఆన్ చదవండి. దాన్ని ఆచరించండి. దాని ద్వారా డబ్బు సంపాదించి తినకండి.”
(అహ్మద్)

సున్నతు ప్రాముఖ్యత

దివ్యఖుర్ఆన్ లో 59వ సూరాలోని 7వ సూక్తిలో అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు:

مَّا أَمَرَ الرَّسُولُ فَعَلُوهُ ۖ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا ۚ

“మీ ప్రవక్త మీకు ఇచ్చిన ఆజ్ఞలను పాటించండి. ఆయన వారించిన విషయాలను వదిలిపెట్టండి.”

స్వయంగా దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు:

“తెలుసుకోండి! నాకు ఖుర్ఆన్ ఇవ్వబడింది. దానితోపాటు అలాంటిదే మరొకటి ఇవ్వబడింది.” మరొకటి అంటే హదీసులని భావం. (అబూదావూద్)

దైవప్రవక్త (సల్లం) తరచూ తన అనుచరులకు ఈ విధంగా ప్రబోధిస్తూ ఉండేవారు:

“మీరు నా పద్ధతిని, సన్మార్గం పొందిన ఖలీఫాల పద్ధతిని విధిగా ఆచరించండి. వాటిని గట్టిగా పట్టుకోండి.”
(అహ్మద్)

ఖుర్ఆన్ హదీసుల తర్వాతే ఏదయినా...!

ఇమాముల అభిప్రాయాలు, తమ గురువుల సలహాలు, ఇతర ప్రపంచ

వాసుల ప్రతిపాదనలు గనక ఖుర్ఆన్ హదీసులకు వ్యతిరేకంగా ఉంటే ముస్లింలు వాటిని తిరస్కరించి ఖుర్ఆన్ హదీసుల మాటకే ప్రాధాన్యతనివ్వాలి. ఖుర్ఆన్ హదీసులకు విరుద్ధమైన ఏ పనినీ ముస్లింలు ఆమోదించకూడదు. 49వ సూరాలోని మొదటి సూక్తిలో దివ్యఖుర్ఆన్ ఇలా ఆదేశిస్తోంది:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيْهِ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ

“విశ్వాసులారా ! అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ మించిపోకండి.”

ద్వైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రబోధించారు:

“మానవుల, ఇతర సృష్టిరాశుల విధేయతలో సృష్టికర్తపట్ల అవిధేయత జరుగుతున్నట్లయితే అది ‘విధేయత’ కాదు”. (అహ్మద్)

విభేదాలు తలెత్తితే ఏం చెయ్యాలి?

4వ సూరాలోని 59వ సూక్తిలో దివ్య ఖుర్ఆన్ ఇలా ఆదేశిస్తోంది:

فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ

“మీ మధ్య ఏ విషయంలోనైనా వివాదం తలెత్తితే దాన్ని అల్లాహ్ కు, ప్రవక్తకు నివేదించండి.”

పై సూక్తిలో అల్లాహ్‌కు, ప్రవక్తకు నివేదించమని చెప్పబడింది. కాని అల్లాహ్ మనకు కనిపించడు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇప్పుడు లోకంలో బతికిలేరు. కనుక ఇక్కడ అల్లాహ్ అంటే అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన గ్రంథమనీ, ప్రవక్త అంటే ఆయన జీవిత విధానం అని భావం. ముస్లింలు తమ విభేదాలను ఆ రెండింటి వెలుగులోనే పరిష్కరించుకోవాలి.

ఇస్లాం పరిపూర్ణ ధర్మం

“ఇస్లాం ధర్మం పరిపూర్ణమైనది. ముహమ్మద్ (సల్లం) అంతిమ దైవప్రవక్త. ఇస్లాంలో ఇక ఎలాంటి క్రొత్త పోకడలకూ స్థానం లేదు. ఒకవేళ ఎవరైనా క్రొత్త పోకడల్ని సృష్టిస్తే వారికి దైవశిక్ష ఖాయం....”

మానవుల మార్గదర్శకత్వం కోసం అల్లాహ్ ఈ ప్రపంచంలో లక్షలాది ప్రవక్తలను పుట్టించాడు. వారందరిలో అంతిమంగా, చిట్టచివరగా వచ్చిన ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం). ఆయన తర్వాత ఇక ప్రళయం వరకూ ఏ ప్రవక్తా రాడు. ఒకవేళ ఆయన తర్వాత ఎవడైనా తాను దైవప్రవక్తనని చెప్పుకుంటే అతణ్ణి అబద్ధాలకోరుగా, ముస్లింలను విడగొట్టే ఉపద్రవానికి పాల్పడుతున్నవాడిగా భావించాలి.

ఇస్లాంలో క్రొత్తపోకడలకు స్థానం లేదు

ముహమ్మద్ (సల్లం) బోధనలతో ఇస్లాం ధర్మం పరిపూర్ణమయింది. ఇక ఇందులో ఎలాంటి హెచ్చుతగ్గులకూ ఆస్కారం లేదు. ముహమ్మద్ (సల్లం) మానవ జీవితానికి సంబంధించిన ఏ విషయాన్నీ వివరించకుండా వదలిపెట్టలేదు. కనుక ఎవరైనా ముహమ్మద్ (సల్లం) బోధించని ఒక విషయాన్ని ధర్మంగా, పుణ్యప్రదంగా భావించి ఆచరిస్తే అది ఒక క్రొత్తపోకడగా పరిగణించబడుతుంది.

ముహమ్మద్ (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:

مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ

‘ఎవరైనా ఈ ధర్మంలో లేని కొత్త విషయాన్ని అందులోకి చొప్పించటానికి ప్రయత్నిస్తే అది (వారి మొహన్నే) తిప్పికొట్టబడుతుంది.’ (బుఖారీ-ముస్లిం)

ఇస్లాంలో బిద్అత్ (కొత్తపోకడ)లను సృష్టించటం ఎంత పెద్ద నేరమో దైవప్రవక్త (సల్లం) గారి ఈ హెచ్చరికను గమనిస్తే తెలుస్తుంది:

إِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بِدْعَةٌ

وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَالَةٌ، وَكُلُّ ضَالَةٍ فِي النَّارِ (رواه النسائي وغيره)

“కొత్త పోకడలకు దూరంగా ఉండండి. ప్రతి కొత్త పోకడ ఓ బిద్అత్. ప్రతి బిద్అత్ మార్గభ్రష్టత. ప్రతి మార్గభ్రష్టత (మనిషిని) నరకంలో పడవేస్తుంది.” (నసాయి)

సున్నతుల పునరుద్ధరణ

ఇస్లాంలో లేని విషయాలను అందులోకి చొప్పించే ప్రయత్నం చేయటం బిద్అత్. ఒకవేళ ఇస్లాంలో అనుమతించబడే విషయాలనే సరికొత్తగా ప్రారంభిస్తే దాన్ని ‘సున్నతె హసనా’ అని అంటారు. దాన్నే మనం సున్నతుల పునరుద్ధరణగా చెప్పుకోవచ్చు. దీని గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా సూచించారు:

“ఎవరైతే ఇస్లాంలో ఒక మంచి పద్ధతి (సున్నత్)ని ఆచరించటం ప్రారంభిస్తారో వారికి దాని పుణ్యం లభిస్తుంది. తమ తర్వాత దానిని ఆచరించే వారి పుణ్యం కూడా వారికి లభిస్తుంది. దానివల్ల ఆ ఆచరించేవారి పుణ్యంలోనూ ఎలాంటి లోటు రాదు” (ముస్లిం)

ముస్లింల పురోగమనం...

ఇస్లాం ఓ విజయవంతమైన ధర్మం

తన సూత్రాలు, ప్రబోధనల ద్వారా ప్రపంచంలో ఇస్లాం ఎల్లప్పుడూ ఇతర ధర్మాలన్నింటిలోకెల్లా పైచేయిగానే ఉంటూ వచ్చింది. ఇస్లాంకు బద్ద విరోధులైనవారు కూడా దాని సుగుణాలను, దాని ఔచిత్యాన్ని అంగీకరించకుండా ఉండలేకపోయారు. అటువంటిది ఈ రోజుల్లో ఇస్లాం మతస్తులు ప్రపంచంలో అన్ని చోట్లా ఓటమిని చవి చూస్తున్నారంటే దానికి కారణం ఇస్లాం కాదు. ఇస్లాం మతస్తులు తమ మతాన్ని, తమ ధర్మాన్ని సరిగ్గా ఆచరించకపోవటమే దానికి అసలు కారణం. ముస్లింలు తమ ఔన్నత్యాన్ని, గతంలో తాము సాధించిన అపూర్వ విజయాలను తిరిగి సాధించాలంటే వారు మళ్ళీ తమ జీవితాలను ఖుర్ఆన్ హదీసుల చక్రాలలో బిగించుకోవాలి. తమల్ని తాము ఇస్లాంకు ప్రతి రూపాలుగా మలచుకోవాలి. ఏకదైవ సత్యాన్ని మానవులందరికీ తెలియజేసి షిర్క్ జాడ్యాన్ని ఈ లోకం నుంచి తరిమివేయాలి. ఇస్లామీయ ప్రబోధనల సుగంధాల్ని లోకమంతటా వెదజల్లాలి. అప్పుడే ముస్లింలకు విజయం ప్రాప్తిస్తుంది. అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడు:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَصْرُوا اللَّهَ يَصْرُكُمْ وَبُشِّرُوا أَقْدَامَكُمْ

“విశ్వాసులారా మీరు అల్లాహ్ కు సహాయం చేస్తే ఆయన మీకు సహాయం చేస్తాడు, మీ పాదాలను స్థిరంగా ఉంచుతాడు.” (ఖుర్ఆన్ 47 :7)

అల్లాహ్ కు సహాయం చేయడమంటే....

అల్లాహ్ మార్గంలో డబ్బు ఖర్చుపెట్టటం, ధర్మోన్నతి కోసం పాటు పడటం, సత్యధర్మ సంస్థాపన కోసం ధనప్రాణాలను సైతం లెక్క చేయకుండా కృషి చేయటం- ఇవన్నీ అల్లాహ్ కు సహాయం చేయటం క్రిందికే వస్తాయి. అంతేగాని నిజంగానే అల్లాహ్ కు తన దాసుల సహాయం అవసరం ఉంటుందని దాని భావం ఎంతమాత్రం కాదు సుమా!

అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
وَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ
بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا

“మీలో విశ్వసించి మంచి పనులు చేసేవారికి అల్లాహ్ చేసిన వాగ్దానం ఏమిటంటే, ఆయన వారిని, వారికి పూర్వం గతించిన ప్రజలను చేసిన విధంగా, భూమిపై ఖలీఫాలు (ప్రతినిధులు)గా చేస్తాడు. అల్లాహ్ వారికై అంగీకరించిన వారి ధర్మాన్ని వారి కొరకు పటిష్ఠమైన పునాదులపై స్థాపిస్తాడు. వారి యొక్క (ప్రస్తుత) భయస్థితిని శాంతిభద్రతలతో కూడిన స్థితిగా మారుస్తాడు. అందుకు వారు నాకు దాస్యం చేయాలి. ఎవరినీ నాకు భాగస్వాములుగా చేయకూడదు.”

(24: 55)

